

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru modificarea si completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, a Legii petrolului nr. 238/2004, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2014 privind exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar al statului la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” - S.A. și la Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” - S.A. Mediaș și pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.I.- Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6 litera §) se modifică și va avea următorul cuprins:

“ §) controlează, prin persoanele împoternicate, respectarea specificațiilor, caracteristicilor și criteriilor tehnice de siguranță ale echipamentelor energetice utilizate în rețelele electrice de transport și distribuție a energiei electrice.”

2. După alineatul (1) al articolului 6 se introduc două noi alineate, alin. (2) și alin. (3) cu următorul cuprins:

„(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. g) și art. 19 alin. (2), autoritatea contractantă privind concesionarea activelor rețelei electrice de transport și a terenurilor

aflate în proprietatea publică a statului, care va prelua de la ministerul de resort calitatea de concedent, se stabilește prin hotărâre de guvern, la inițiativa autorității care exercită drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” S.A.

(3) Autoritatea contractantă menționată la alin. (2) trebuie să fie organ de specialitate al administrației publice centrale și nu poate fi o autoritate cu responsabilități în domeniul producției sau furnizării de energie electrică. ,,

3. Alineatul (2) al articolului 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile ANRE sunt stabilite potrivit legii și ANRE are obligația de a îndeplini și următoarele atribuții:

a) monitorizează punerea în aplicare a normelor referitoare la rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor, ale clienților și ale altor actori de pe piață, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 714/2009;

b) soluționarea plângerilor împotriva operatorului de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție referitoare la obligațiile ce le revin în temeiul prezentei legi, prin emiterea unei decizii în termen de 2 luni de la data înregistrării plângerii, cu posibilitate de prelungire cu inca 2 luni dacă autoritatea are nevoie de date suplimentare. Prelungirea cu încă 2 luni față de termenul inițial se poate realiza numai cu acordul reclamantului. Demararea procesului de soluționare a plângerilor de către ANRE nu aduce atingere dreptului petenților de a se adresa instanțelor judecătorești pentru soluționarea acelorași plângerii. Litigiile dintre operatorul de transport și de sistem și proprietarul rețelei de transport se supun aceleiași proceduri.”

4. După alineatul (2) al articolului 7 se introduc cinci noi alineate, alin. (3)- (7), cu următorul cuprins:

„(3) Relațiile de cooperare și schimb de informații între ANRE și Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei denumită în continuare ACER și, respectiv, între ANRE și celelalte autorități de reglementare din cadrul Uniunii Europene se

realizează cu respectarea aceluiași nivel de confidențialitate a informațiilor precum cel impus autorității emitente.

(4) ANRE are obligația de punere în aplicare a normelor referitoare la rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor, ale clienților și ale altor actori de pe piață, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(5) ANRE poate solicita avizul ACER cu privire la conformitatea unei decizii luate de o autoritate de reglementare cu liniile directoare menționate în Directiva 2009/72/CE sau în Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(6) ANRE poate să informeze Comisia Europeană, în cazul în care consideră că o decizie relevantă pentru comerțul transfrontalier, luată de o altă autoritate de reglementare, nu este conformă cu liniile directoare emise de Comisia Europeană sau cu prevederile din Regulamentul (CE) nr. 714/2009, în termen de două luni de la data deciziei respective, dacă există suficiente informații privind o astfel de situație.

(7) ANRE se conformează, în termen de două luni, unei decizii a Comisiei Europene care impune retragerea/revocarea unei decizii a ANRE și informează Comisia Europeană în consecință.”

5. La articolul 13, alineatul (2) litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

”b) să țină situații contabile separate pentru fiecare activitate care face obiectul licenței acordate de autoritatea competență;

i) în cazul operatorului economic în domeniul energiei electrice integrat, pe verticală sau pe orizontală, să procedeze la fel ca în cazul în care activitatea respectivă ar fi efectuată de operatori economici separați, în vederea evitării discriminării, a subvenționărilor încrucișate și distorsionării mediului concurențial și să întocmească rapoarte financiare în formatul solicitat de autoritatea competență;

ii) în cazul operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție, aceștia trebuie să organizeze evidență contabilă utilizând conturi separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, evidențe contabile care pot fi consolidate pentru celelalte activități din sectorul energiei electrice și respectiv din afara acestuia;

iii) în cazul veniturilor obținute din utilizarea bunurilor aflate în proprietatea operatorilor de transport și de sistem respectiv a operatorilor de distribuție, acestea se înregistrează în evidențele contabile. Evidența contabilă se organizează la nivel de bilanț și cont de profit și pierdere pentru fiecare activitate în parte;”

6. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

,„Art.30.

Transportul energiei electrice

(1) Transportul energiei electrice se realizează de către operatori de transport și de sistem, persoane juridice certificate de autoritatea competență, în condițiile prezentei legi.

(2) Rețeaua electrică de transport al energiei electrice existentă pe teritoriul României este proprietatea publică a statului pentru activele concesionate către Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" SA., precum și pentru bunurile de return conform contractului de concesiune și dispozițiilor legale.

(3) Terenurile pe care se situează rețeaua electrică de transport prevăzută la alin. (2) sunt în proprietatea publică a statului pe durata de existență a rețelei, cu excepția cazului când prin lege nu se prevede altfel.

(4) Investițiile efectuate din surse proprii sau din surse atrase ale operatorului de transport și de sistem, pe durata concesiunii, concretizate în dezvoltări și modernizări ale rețelei electrice de transport al energiei electrice prevăzute la alin. (2), fac parte din proprietatea publică a statului.

(5) Investițiile prevăzute la alin. (4) sunt considerate active corporale supuse amortizării, potrivit prevederilor legale.

(6) Prin derogare de la prevederile pct.I subpct. 14 din anexa la Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, rețelele electrice de transport al energiei electrice, realizate de către operatori economici care se pot certifica ca operatori de transport conform prevederilor art. 34 alin. (2), au regimul juridic de proprietate privată și se pot conecta la rețeaua electrică de transport al energiei electrice prevăzută la alin. (2) în condițiile reglementate de ANRE.”

7. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art.31.

Certificarea operatorului de transport și de sistem

(1) În cazul în care sistemul de transport aparține unei întreprinderi integrate vertical la 3 septembrie 2009, operatorul de transport și de sistem care va gestiona acest sistem se certifică astfel:

a) ANRE certifică persoana juridică în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 34 alin. (1);

b) Pentru a respecta condițiile prevăzute la art. 34 alin. (1), (3) și (4), prin hotărâre a Guvernului, elaborată la propunerea ministerului de resort, se desemnează entitatea publică ce deține, în numele statului, calitatea de acționar majoritar la operatorii economici care desfășoară activități de producere și furnizare, pe de o parte, precum și entitatea publică ce deține, în numele statului, calitatea de acționar majoritar la operatorul de transport și de sistem, pe de altă parte;

c) În termen de 15 zile de la adoptarea măsurilor prevăzute la lit. b), operatorul de transport și de sistem transmite ANRE, cu avizul proprietarului rețelei de transport, cererea de certificare însotită de documentația justificativă privind îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 34 alin. (1);

d) ANRE emite o decizie de certificare preliminară în termen de maximum 4 luni de la data înregistrării cererii operatorului de transport și de sistem care se notifică Comisiei Europene, însotită de documentația aferentă;

e) Procedura de certificare a operatorului de transport și de sistem se finalizează conform prevederilor art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009;

f) Desemnarea operatorului de transport și de sistem în calitate de operator de sistem independent se aprobă de Comisia Europeană ca urmare a comunicării de către ANRE a operatorului economic certificat, după încheierea procedurii de certificare conform lit. e).

(2) În cazul în care un operator economic deține în proprietate o rețea electrică de transport energie electrică, acesta acționează ca operator de transport. Procesul de certificare al acestuia, respectiv a celor care îndeplinesc prevederile de la art. 97 alin. (4) și se încadrează în definiția operatorului de transport și de sistem, se realizează de către ANRE cu respectarea etapelor prevăzute la alin. (1) lit. d) și e) de mai sus și respectiv a prevederilor art. 34 alin. (2).

(3) Împreună cu decizia de certificare, autoritatea competență este obligată să notifice Comisiei Europene orice solicitare de certificare a proprietarului rețelei de transport sau a operatorului de transport și de sistem, care este controlat de o persoană ori de persoane din una sau mai multe țări terțe, precum și orice circumstanțe în urma cărora o persoană sau persoane din una ori mai multe țări terțe ar dobândi controlul asupra rețelei de transport sau asupra operatorului de transport și de sistem, dacă este cazul.

(4) După expirarea termenului de 4 luni de la transmiterea unei solicitări de certificare din partea unui operator de transport și sistem, în lipsa unei decizii a ANRE, certificarea se consideră acordată. Decizia explicită sau cea tacită devine efectivă numai după ce este notificată Comisiei împreună cu toate informațiile pertinente aferente și este urmată procedura prevăzută la art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(5) Deciziile de certificare ale unui operator de transport și sistem emise de ANRE se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și se notifică Comisiei Europene.

(6) ANRE desemnează operatorul de transport și de sistem în calitate de operator de sistem independent, iar desemnarea acestuia se aprobă de Comisia Europeană ca urmare a comunicării de către ANRE a operatorului economic desemnat, după închiderea procedurii de certificare conform alin. (5)”

8. La articolul 32, alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) entitatea respectivă respectă cerințele art. 34 alin. (1) și (2);”

9. La articolul 32, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În termen de două luni de la emiterea avizului de către Comisia Europeană, ANRE adoptă și publică decizia finală cu privire la certificare, împreună cu avizul, ținând cont în cel mai înalt grad de acesta din urmă. În situația în care Comisia Europeană nu emite un aviz în termen de două luni de la primirea solicitării sau în termen de 4 luni în cazul în care aceasta a solicitat o opinie suplimentară, se poate considera că nu există obiecții privind decizia ANRE.”

10. La articolul 33, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) ANRE poate decide o reevaluare a îndeplinirii de către operatorul de transport și de sistem a cerințelor prevăzute la art. 34 alin. (1) și (2).”

11. La articolul 34, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Certificarea operatorului de transport și de sistem care gestionează o rețea electrică de transport, se realizează dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:”

12. La articolul 34, alineatele (2) – (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Certificarea operatorului de transport care deține o rețea de transport în proprietate se realizează dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:

a) aceeași persoană sau aceleași persoane nu au dreptul:

(i) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere ori de furnizare și în același timp să exercite, direct sau indirect, controlul ori să exercite vreun drept asupra operatorului de transport și de sistem sau asupra unei rețele de transport; ori

(ii) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului de transport și de sistem ori asupra unei rețele de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul ori să exercite vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare.

b) aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt abilitate să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație ori în alte organisme care reprezintă operatorul de transport și de sistem din punct de vedere juridic în cazul unui operator de transport și de sistem sau în cazul unei rețele de transport și, de asemenea, să exercite, direct ori indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere ori de furnizare;

c) aceeași persoană nu este abilitată să fie membru în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic, atât în cazul unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare, cât și în cazul unui operator de transport și de sistem ori în cazul unei rețele de transport.

(3) Drepturile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) și respectiv la alin. (2) lit. a) și b) cuprind, în special:

(i) competența de a exercita drepturi de vot;

(ii) competența de a numi membri în consiliul de supraveghere, consiliul de administrație sau alte organe care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic; sau

(iii) deținerea unei cote majoritare.

(4) În sensul alin. (1) lit. a) și respectiv a alin. (2) lit. a, noțiunea „operator economic care desfășoară activitate de producere sau de furnizare de energie” include și activitățile de producere și furnizare de gaze naturale, iar termenii „operator de transport și sistem” și „rețea de transport” includ și termenii care se utilizează în același sens în sectorul gazelor naturale.“

13. După alineatul (4) al articolului 34 se introduc două noi alineate, alin. (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) Dacă două organisme publice diferite exercită controlul, pe de o parte, asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport și, pe de altă parte, asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare atunci se consideră că cele două organisme nu sunt aceeași persoană sau aceleasi persoane dacă sunt îndeplinite criteriile de separare prevăzute la art. 34 alin.(1) sau 34 alin. (2), după caz.

(6) Orice operator de transport și de sistem sau operator de sistem independent, certificat pe teritoriul României în condițiile legii poate să facă parte dintr-o asociere în participație, formată din două sau mai multe întreprinderi care dețin retele de transport și care exercită rolul de operator de transport și de sistem în două sau mai multe state membre, pentru sistemele de transport în cauză.”

14. La articolul 36, alineatul 2, după litera b) se introduc două noi litere, lit. c) și d), cu următorul cuprins:

”c) pentru asigurarea mecanismelor de cuplare a piețelor de energie electrică la care România este parte;

d) pentru compensarea schimburilor neplanificate cu sistemele electroenergetice vecine.”

15. La articolul 36, alineatul 7, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) asigură alocarea capacitaților de interconexiune, colectează venituri rezultate din gestionarea congestiilor și efectuează plăți în temeiul mecanismului de compensare între operatorii de transport și de sistem în conformitate cu art. 13 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009, acordând și gestionând accesul terților și oferind explicații motivate atunci când refuză un astfel de acces, fără să abuzeze, în situația vânzării sau a cumpărării de energie electrică de către operatori economici afiliați, de informațiile sensibile din punct de vedere comercial obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea, sub supravegherea ANRE.”

16. La articolul 36, alineatul 7, după litera r), se introduce o nouă literă, lit. s), cu următorul cuprins:

„s) previne transferarea discriminatorie a informațiilor sensibile comercial.”

17. După alineatul 7 al articolului 36, se introduce un nou alineat, alin.(7¹), cu următorul cuprins:

”7¹) Operatorul de sistem independent răspunde de operarea, întreținerea și dezvoltarea sistemului de transport și de garantarea capacitații pe termen lung a acestuia de a satisface cererile rezonabile prin planificarea investițiilor. În ceea ce privește dezvoltarea sistemului de transport, operatorul de sistem independent este responsabil de planificarea, inclusiv de procedura de autorizare, construirea și darea în exploatare a noii infrastructuri.”

18. Alineatul (10) al articolului 36 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(10) Operatorul de transport și de sistem publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de rețea, conform reglementărilor ANRE, în vederea

asigurării accesului eficient la rețea, a unei concurențe efective și a funcționării eficiente a pieței de energie, păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-au obținut în cursul desfășurării activității, inclusiv a celor obținute de la terți în contextul acordării sau al negocierii accesului la rețea și nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale întreprinderii cu excepția cazului în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale.”

19. După alineatul (12) al articolului 36 se introduce un nou alineat, alin. (13), cu următorul cuprins:

”(13) Operatorul de transport și sistem desemnat elaborează și transmite ANRE, în vederea aprobării și publicării, specificațiile, caracteristicile și criteriile tehnice de siguranță precum și normele tehnice care stabilesc cerințele minime de proiectare și exploatare a echipamentelor care se conectează la sistemul energetic, cu respectarea legislației europene aplicabile. Aceste norme asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii. Înainte de a fi aprobate de ANRE, normele menționate sunt notificate Comisiei Europene, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1016/2004 privind măsurile pentru organizarea și realizarea schimbului de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, precum și al regulilor referitoare la serviciile societății informaționale între România și statele membre ale Uniunii Europene, precum și Comisia Europeană, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.664 din 23 iulie 2004.”

20. La articolul 37, denumirea marginală și alineatul (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”Art.37.

Atribuțiile proprietarului rețelei de transport în cazul operatorilor de transport și de sistem care gestionează un sistem de transport

(1) În cazul operatorilor de transport și de sistem care gestionează o rețea electrică de transport, proprietarul rețelei de transport:

25. La articolul 48, alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) operatorul de distribuție are dreptul de a lua decizii, în mod efectiv, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru operarea, menținerea sau dezvoltarea rețelei. Se interzice societății-mamă să dea instrucțiuni privind activitatea de distribuție sau să ia decizii individuale ce au în vedere construirea ori reabilitarea unor capacitați energetice de distribuție care nu depășesc condițiile stabilite în planul finanțier aprobat, fără a aduce atingere drepturilor societății-mamă de supraveghere economică și cele de supraveghere a rentabilității activelor unei filiale, a dreptului de a aproba planul finanțier anual sau al oricărui instrument echivalent acestuia precum și a dreptului de stabilire a limitelor generale ale nivelului de îndatorare a filialei sale;”

26. Alineatul (1) al articolului 57 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ (1) Furnizorul trebuie să informeze clienții finali, atât prin intermediul punctelor unice de contact, conform reglementărilor ANRE cât și prin intermediul facturii sau a documentelor anexate acesteia precum și prin materiale promoționale, cu privire la drepturile acestora, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor în cazul unor dezacorduri sau plângeri.”

27. După alineatul (4) al articolului 57 se introduce un nou alineat, alin.(5), cu următorul cuprins:

”(5) Furnizorul pune la dispoziția consumatorilor datele privind consumul într-un format de uz optional, ușor de înțeles și armonizat la nivel național, conform reglementărilor emise de autoritatea competență.”

28. Alineatele (1) și (2) ale articolului 58, se modifică și vor avea următorul cuprins:

„,(1) La cererea scrisă a unui client final, furnizorul este obligat să comunice, în scris, într-un interval de cel mult 15 zile lucrătoare, o ofertă privind condițiile echitabile de furnizare a energiei electrice, care conține, obligatoriu, prețul de furnizare, termenii de plată

și data-limită de încheiere a contractului de furnizare, elaborat în conformitate cu reglementările emise de autoritatea competență.

(2) Fără a aduce atingere Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, contractul de furnizare negociat și încheiat în baza prevederilor alin. (1) este valabil o perioadă nedeterminată sau pe o perioadă convenită de părți și trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- a) identitatea și adresa furnizorului;
- b) serviciile furnizate, nivelul de calitate al serviciilor oferite, precum și termenul prevăzut pentru racordarea inițială;
- c) tipurile de servicii de întreținere oferite, dacă este cazul;
- d) mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile și taxele de întreținere;
- e) durata contractului, condițiile de reînnoire și de intrerupere a serviciilor și a contractului și dacă există dreptul de reziliere fără costuri a contractului;
- f) eventualele compensații și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor prevăzute în contract, inclusiv în cazul facturării inexakte și realizate cu întârziere;
- g) modalitățile de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor, în conformitate cu prevederile art. 62 alin. (1) lit. h⁶).
- h) informații privind drepturile consumatorilor, inclusiv privind gestionarea plângerilor și toate informațiile prevăzute la lit.a)-g), comunicate în mod clar în facturi sau pe paginile de Internet ale întreprinderilor din sectorul energiei electrice.”

29. La articolul 62, alineatul (1), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) să schimbe furnizorul în mod gratuit, conform unei proceduri aprobate prin ordin al ANRE;”

30. La articolul 62, alineatul (1), după litera h), se introduc zece noi litere, lit. h¹)–h¹⁰) cu următorul cuprins:

”h¹) să li se notifice în mod corespunzător, orice intenție de modificare a condițiilor contractuale și să fie informați, în momentul notificării, cu privire la dreptul de a rezilia contractul. Furnizorul și, după caz, alți operatori economici care au dreptul să încheie contracte bilaterale cu clienții finali notifică clienților orice majorare a tarifelor, în mod direct și în timp util, nu mai târziu de sfârșitul primei perioade normale de facturare care urmează intrării în vigoare a majorării, într-un mod transparent și ușor de înțeles.

h²) să denunțe orice contract în cazul în care nu acceptă noile condiții notificate de către furnizorul de energie electrică;

h³) să primească informații transparente privind prețurile și tarifele practicate, precum și privind clauzele contractuale referitoare la accesul la serviciile oferite de și prestarea acestora de către operatorii economici din domeniul energiei electrice;

h⁴) să primească toate datele pertinente privind consumul în mod nediscriminatoriu în ceea ce privește costurile, eforturile sau timpul necesare pentru furnizarea acestor date;

h⁵) să beneficieze de mai multe modalități de plată, care nu discriminează în mod nejustificat între clienți. Sistemele de plată anticipată trebuie să fie echitabile și să reflecte în mod adecvat consumul probabil. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile trebuie să reflecte costurile pentru furnizor ale diferitelor sisteme de plată. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente. Acestea trebuie să fie prezentate într-un limbaj clar și ușor de înțeles și să nu includă bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu, dar fără a se limita la documentația contractuală excesivă. Clienții sunt protejați împotriva metodelor de vânzare incorecte sau înșelătoare;

h⁶) să beneficieze de proceduri transparente, simple și ieftine de soluționare a plângerilor. Clienții au dreptul în special la un standard ridicat de furnizare a serviciilor și gestionare a plângerilor de către furnizorul și, după caz, operatorii licențiați care încheie contracte bilaterale cu clienții finali de energie electrică. Aceste proceduri de soluționare extrajudiciară a litigiilor permit soluționarea corectă și promptă a litigiilor în termen de trei luni și prevăd în toate cazurile justificate, un sistem de rambursare și/sau compensare. Aceste proceduri respectă, atunci când este posibil, principiile enunțate în Recomandarea 98/257/CE a Comisiei din 30 martie 1998 privind principiile aplicabile organismelor

responsabile pentru soluționarea extrajudiciară a diferendelor cu consumatorii, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr.113 din 17.04.1998”;

h⁷) să fie informați cu privire la drepturile de care dispun în materie de servicii universale, atunci când au acces la aceste servicii, în temeiul dispozițiilor prezentei legi;

h⁸) să dețină datele privind consumul propriu și să poată acorda acces la datele de măsurare, prin înțelegere explicită și în mod gratuit, oricărui furnizor licențiat. Partea responsabilă de gestionarea datelor este obligată să furnizeze aceste date furnizorului în cauză. Formatul de prezentare a datelor și procedura de acces al furnizorilor și al consumatorilor la aceste date sunt reglementate de ANRE. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina clienților pentru acest serviciu;

h⁹) să fie informați corespunzător cu privire la consumul real de energie electrică și la costurile reale, suficient de frecvent, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea să-și regularizeze propriul consum de energie electrică. Informațiile respective sunt comunicate la intervale de timp corespunzătoare, ținându-se seama de capacitatea echipamentelor de măsurare ale clientului și de produsul energetic în cauză. Furnizorul acordă astfel de facilități luând în considerare în mod corespunzător raportul eficiență-cost al acestor măsuri. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina consumatorilor pentru acest serviciu;

h¹⁰) să primească un decont final de regularizare a tuturor obligațiilor de plată, în termen de şase săptămâni de la schimbarea furnizorului.”

31. La articolul 93, alineatul 1, după punctul 38, se introduc patru noi puncte, pct. 39-42 cu următorul cuprins:

”39. Nerespectarea de către furnizori a obligațiilor prevăzute la art. 57 și la art. 58 alin. (2).

40. Nerespectarea de către furnizori/operatori de rețea a drepturilor clienților finali prevăzute la art. 62 alin. (1), cu excepția celor precizate la art. 62 alin. (1), lit. a), f), h), j), k) și l).

41. Nerespectarea de către participanții la piață a obligațiilor ce le revin în temeiul prevederilor art. 4 alin.(1)-(3) , art. 8 alin. (1) și (5), art. 9 alin.(1) și (5) și art. 15 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie.

42. Nerespectarea de către participanții la piață a obligațiilor ce le revin în temeiul prevederilor art. 3 alin. (1)- (2) lit. e) și art. 5 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței anglo de energie.”

32. La articolul 93, alineatul 2, punctul 1, se introduce o nouă literă, lit. d) cu următorul cuprins:

”d) cu amendă de la 20.000 lei până la 50.000 lei, pentru cele prevăzute la punctele 41 și 42.”

33. La articolul 93, alineatul 2, punctul 2, literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”a) cu amendă de la 8.000 lei până la 40.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 2, 6, 7, 9, pct. 11-14, 16, 17, 23, 25, 27-31, 39 și 40;

.....
c) cu amendă de la 200.000 lei până la 400.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 24, pct. 32-35, 37, 38, 41 și 42;”

34. La articolul 100, punctul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

“18. *capacitate întreruptibilă* - capacitatea care poate fi întreruptă de operatorul sistemului, în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul cu utilizatorul rețelei.”

35. La articolul 100, punctul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

“30. *client întreruptibil de siguranță* - client final, care prin reducerea consumului său până la oprire contribuie la menținerea securității în aprovisionarea cu gaze naturale în situație de urgență. Reglementarea regimului juridic aplicabil clientului întreruptibil de siguranță, precum și orice alte măsuri de realizare a implementării Regulamentul UE nr. 994/2010 al Parlamentului European și al Consiliului, privind măsurile de garantare a securității aprovisionării cu gaze naturale și de abrogare a Directivei 2004/67/CE a

Consiliului se realizează prin hotărâre de guvern elaborată la propunerea ministerului de resort în calitate de autoritate competentă.”

36. La articolul 100, punctul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„32. *conductă de alimentare din amonte* – orice conductă sau rețea de conducte exploatață și/sau construită ca parte a unui proiect de producere de gaze naturale sau țieci sau utilizată pentru transportul gazelor naturale de la perimetru/perimetrele în care se desfășoară proiectele de producere a gazelor naturale și țieciului către un sistem, o instalație, un terminal de prelucrare sau către un terminal de descărcare de coastă;”

37. La articolul 100, punctul 35 se modifică și va avea următorul cuprins:

“35. *consum tehnologic* - cantitatea de gaze naturale, certificată pe baza metodologiei elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale necesară a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de producție și înmagazinare, respectiv cantitatea de gaze naturale certificată pe baza metodologiilor elaborate de ANRE, necesară a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de distribuție, respectiv de transport a gazelor naturale”

38. La articolul 100, punctul 61 se modifică și va avea următorul cuprins:

„61. *operator al pieței de gaze naturale* – persoana juridică ce asigură organizarea și administrarea piețelor centralizate, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung”;

39. La articolul 100, punctul 72 se modifică și va avea următorul cuprins:

“72. *piața centralizată de gaze naturale* - cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între diversi operatori economici, intermediate de un operator al pieței de gaze naturale, pe baza unor reguli specifice aprobate de autoritatea competentă;”

40. La articolul 100, după punctul 92 se introduce un nou punct, pct. 93, cu următorul cuprins:

„93. *contract de tip „take or pay”* – contract de vânzare-cumpărare care obligă cumpărătorul să plătească o anumită cantitate negociată, chiar în absența preluării acesteia;”

41. La articolul 102, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

“e) exercită calitatea de concedent pentru serviciul public de distribuție a gazelor naturale;”

42. După articolul 102 se introduce un nou articol, art. 102¹, cu următorul cuprins:

“Art. 102¹

Autoritatea de reglementare

(1) ANRE respectă și pune în aplicare toate deciziile relevante, cu forță juridică obligatorie, ale Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și ale Comisiei Europene, iar Guvernul, ministerul de resort și celealte organe de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, vor întreprinde toate demersurile necesare în acest sens, conform atribuțiilor și competențelor acestora.

(2) ANRE cooperează și se consultă cu celelalte autorități de reglementare din cadrul Uniunii Europene, furnizându-le acestora, precum și ACER orice informație necesară îndeplinirii atribuțiilor care le revin în temeiul Directivei 2009/73/CE. În ceea ce privește schimbul de informații, ANRE trebuie să asigure respectarea același nivel de confidențialitate ca cel impus autorității emitente.

(3) ANRE poate solicita avizul ACER cu privire la conformitatea unei decizii luate de o autoritate de reglementare cu liniile directoare menționate în Directiva 2009/73/CE sau în Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

(4) ANRE poate să informeze Comisia, în cazul în care consideră că o decizie relevantă pentru comerțul transfrontalier, luată de o altă autoritate de reglementare, nu este

conformă cu liniile directoare menționate în Directiva 2009/73/CE sau în Regulamentul (CE) nr. 715/2009, în termen de două luni de la data deciziei respective.

(5) ANRE se conformează, în termen de două luni, unei decizii a Comisiei care impune retragerea/revocarea unei decizii a ANRE și informează Comisia în consecință.

(6) ANRE aprobă prin ordin și publică norme tehnice care stabilesc criteriile de siguranță tehnică și cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare pentru conectarea la sistem a instalațiilor GNL, a instalațiilor de înmagazinare, a altor sisteme de transport sau de distribuție, precum și a magistralelor directe. Aceste norme tehnice asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii și se notifică Comisiei Europene în conformitate cu legislația națională în vigoare care transpune Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementarilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, cu modificările ulterioare.”

43. Articolul 103 se abrogă.

44. La articolul 119, punctul 1, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ e) instalații aferente activității de producere/stocare a GNCV/biogaz/biometan;”

45. La articolul 119, punctul 1, după litera f) se introduce o nouă literă, lit. g), cu următorul cuprins:

„ g) instalații de utilizare a GPL, altele decât cele montate pe autovehicule;”

46. La articolul 122, alineatul (1), după litera i) se introduc două noi litere, lit. j) și k) cu următorul cuprins:

„j) să nu abuzeze de sistemul clasificării informațiilor și să permită asigurarea transparenței informațiilor publice;

k) să furnizeze corect și complet datele și informațiile solicitate de ANRE, să îndeplinească măsurile dispuse de acesta și să dea curs convocărilor adresate de către ANRE.”

47. După alineatul (8) al articolului 125 se introduc șase noi alineate, alin. (9) – (14), cu următorul cuprins:

„(9) În cazul în care statul sau alt organism de drept public de nivel central deține controlul atât asupra operatorilor economici care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare, cât și la operatori de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport al gazelor naturale sau al energiei electrice, prin hotărâre a Guvernului elaborată la propunerea ministerului de resort, se stabilește, pe de o parte, entitatea publică ce reprezintă statul în deținerea controlului la operatorii economici care desfășoară activități de producție și furnizare în domeniul gazelor naturale și în domeniul energiei electrice și, pe de altă parte, entitatea publică ce reprezintă statul în deținerea controlului la operatorii de transport gaze naturale și energie electrică.

(10) Orice entitate publică sau privată, inclusiv persoane fizice desemnate sau în nume propriu, care exercită controlul direct sau indirect asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau furnizare în domeniul gazelor naturale sau în domeniul energiei electrice nu are dreptul de a exercita controlul, direct sau indirect, asupra unui operator de transport sau asupra unui sistem de transport din domeniul gazelor naturale sau din domeniul energiei electrice.

(11) Orice entitate publică sau privată, inclusiv persoane fizice desemnate sau în nume propriu, care exercită controlul direct sau indirect asupra unui sistem de transport din domeniul gazelor naturale sau din domeniul energiei electrice nu are dreptul de a exercita controlul, direct sau indirect, asupra unui operator economic care desfășoară, oricare dintre activitățile de producție sau furnizare în domeniul gazelor naturale sau în domeniul energiei electrice.

(12) Dacă un operator de transport și de sistem a făcut parte dintr-o întreprindere integrată vertical, organelor de conducere ale acestuia precum și personalului din cadrul său le este interzis transferul informațiilor deținute, sensibile din punct de vedere comercial,

menționate la art. 130 alin. (1) lit. ț), către orice operatori economici din sectorul gazelor naturale care desfășoară activități de producție sau furnizare.

(13) Persoanele care exercită în cadrul operatorului de transport și de sistem funcții relevante în temeiul cărora au avut acces la informații sensibile din punct de vedere comercial au obligația de a păstra confidențialitatea acestora și nu pot ocupa funcții similare în cadrul operatorilor economici din domeniul producerii sau furnizării de gaze naturale, pe o perioadă de minimum 2 ani de la data încetării raporturilor contractuale cu operatorul de transport și de sistem, potrivit clauzelor prevăzute și reglementate în contractul individual de muncă.

(14) ANRE monitorizează planurile de investiții ale operatorilor de transport și de sistem și furnizează în raportul său anual o evaluare a acestor planuri de investiții din punctul de vedere al concordanței lor cu planul la nivel comunitar de dezvoltare a rețelei prevăzut la art. 8 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 715/2009; o astfel de evaluare poate include recomandări de modificare a acestor planuri de investiții.”

48. Articolul 126 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.126.

Operarea Sistemului național de transport

(1) Operatorul de transport și de sistem al Sistemului național de transport se organizează și funcționează ca operator de sistem independent și este persoana juridică certificată de ANRE în condițiile prevăzute la art. 128.

(2) În cazul certificării unui operator de transport și de sistem la care statul deține controlul simultan cu deținerea controlului la operatori economici care desfășoară activități de producție și furnizare în domeniul gazelor naturale și în domeniul energiei electrice, cererea de certificare, însotită de documentația justificativă privind îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 128, va fi depusă la ANRE de către operatorul de transport și de sistem, cu avizul proprietarului sistemului de transport, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a Hotărârii de Guvern prevăzută la art. 125 alin.(9).

(3) ANRE emite o decizie de certificare preliminară, în termen de 4 luni de la data înregistrării cererii operatorului de transport și de sistem, care se notifică Comisiei Europene, însotită de documentația aferentă.

(4) După expirarea termenului precizat la alin. (3), certificarea se consideră acordată. Decizia tacită cu privire la certificarea unui operator de transport și de sistem se notifică Comisiei Europene, însotită de documentația aferentă.

(5) Procedura de certificare a operatorului de transport și de sistem se finalizează conform prevederilor art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

(6) Desemnarea operatorului de transport și de sistem în calitate de operator de sistem independent se aprobă de Comisia Europeană ca urmare a comunicării de către ANRE a operatorului economic certificat, după încheierea procedurii de certificare conform alin. (5).

(7) Pe lângă decizia de certificare, autoritatea competență este obligată să notifice Comisiei Europene orice solicitare de certificare a proprietarului sistemului de transport sau a operatorului de transport și de sistem, care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe, precum și orice circumstanțe în urma cărora o persoană sau persoane dintr-una sau mai multe țări terțe ar dobândi controlul asupra sistemului de transport ori asupra operatorului de transport și de sistem, dacă este cazul.

(8) La închiderea din orice motiv a contractului de concesiune, bunurile aferente investițiilor realizate de operatorul de transport și de sistem al Sistemului național de transport al gazelor naturale, în calitate de concesionar, sunt preluate de proprietarul sistemului național de transport al gazelor naturale, în calitate de concedent sau de către un alt concesionar cu acordul concedentului, în schimbul plății unei compensații egale cu valoarea reglementată rămasă neamortizată, stabilită de ANRE.

(9) Operatorul de sistem independent are obligația să planifice, să execute direct sau prin intermediul operatorilor economici autorizați de ANRE și să pună în funcțiune, obiectivele noi.”

49. După art. 126 se introduc două noi articole, art.126¹ și 126², cu următorul cuprins:

„Art. 126¹

Operarea sistemelor de transport, altele decât Sistemul național de transport

(1) Un operator economic care deține în proprietate un sistem de transport al gazelor naturale acționează ca operator de transport și de sistem, în calitate de titular de acord petrolier pentru transportul gazelor naturale, în condițiile legii.

(2) Înainte de a fi aprobat și desemnat în calitate de operator de transport și de sistem, un operator economic care deține în proprietate un sistem de transport al gazelor naturale trebuie certificat conform art. 126².

(3) Decizia ANRE de certificare se publică în Monitorul Oficial al României și respectiv pe pagina de internet a ANRE.

Art. 126²

Certificarea operatorilor de transport și de sistem care dețin în proprietate un sistem de transport al gazelor naturale

(1) Operatorul economic care deține în proprietate un sistem de transport al gazelor naturale transmite ANRE o cerere pentru inițierea procedurii de certificare.

(2) Procedura de certificare cuprinde verificarea de către ANRE a îndeplinirii de către operatorul economic prevăzut la alin. (1) a următoarelor condiții:

a) aceeași persoană sau aceleași persoane nu au dreptul:

(i) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare a energiei electrice sau a gazelor naturale și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem din domeniul energiei electrice sau al gazelor naturale sau asupra unui sistem de transport al energiei electrice sau al gazelor naturale; sau

(ii) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator de transport și de sistem din domeniul energiei electrice sau al gazelor naturale sau asupra unui sistem de transport al energiei electrice sau al gazelor naturale și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare a energiei electrice sau al gazelor naturale;

b) aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt abilitate să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic în cazul unui operator de

transport și de sistem sau în cazul unui sistem de transport al gazelor naturale și, de asemenea, să exerce, direct sau indirect, controlul sau să exerce vreun drept asupra unui operator economic care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare a gazelor naturale; și

c) aceeași persoană nu este abilitată să fie membru în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă operatorul economic din punct de vedere juridic, atât în cazul unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare, cât și în cazul unui operator de transport și de sistem sau al unui sistem de transport.

(3) Drepturile prevăzute la alin. (2), lit. a) și b) cuprind, în special:

a) competența de a exercita drepturi de vot;

b) competența de a numi membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic; sau

c) deținerea unei cote majoritare.

(4) ANRE emite o decizie de certificare, în termen de 4 luni de la data înregistrării cererii operatorului de transport și de sistem, care se notifică Comisiei Europene, însotită de documentația aferentă.

(5) După expirarea termenului precizat la alin. (4), certificarea se consideră acordată. Decizia tacită cu privire la certificarea unui operator de transport și de sistem se notifică Comisiei Europene, însotită de documentația aferentă.

(6) Procedura de certificare a operatorului de transport și de sistem se finalizează conform prevederilor art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.

(7) Un operator economic integrat pe verticală care deține în proprietate o rețea de transport nu poate fi împiedicat să adopte măsurile necesare implementării modelului de separare a proprietății în conformitate cu prevederile art. 126¹ alin. (1).”

50. La articolul 127 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

“a) entitatea respectivă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 126² sau la art. 128, după caz; și”

51. La articolul 127 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

“a) entitatea respectivă nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 126² sau la art. 128, după caz”

52. Alineatul (3) al articolului 127 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În termen de două luni de la emiterea avizului de către Comisia Europeană, ANRE adoptă decizia finală cu privire la certificare, ținând cont, în cea mai mare măsură posibilă, de acest aviz. Decizia ANRE se publică împreună cu avizul Comisiei Europene în Monitorul Oficial al României, și respectiv pe pagina de internet a ANRE. În situația în care Comisia Europeană nu emite un aviz în termenul de două luni de la primirea solicitării, sau în termen de 4 luni în cazul în care aceasta a solicitat o opinie suplimentară, se poate considera că aceasta nu a ridicat obiecții privind decizia ANRE.”

53. După articolul 127 se introduce un nou articol, art. 127¹ cu următorul cuprins:

“Art. 127¹

Asocierea în participație ca operator de transport și de sistem

Orice operator de transport și de sistem sau operator de sistem independent, care deține calitatea de titular de acord petrolier pentru transportul gazelor naturale, în condițiile legii și este certificat pe teritoriul României în condițiile art. 126² sau 128, după caz, poate să facă parte dintr-o asociere în participație, formată din două sau mai multe întreprinderi care dețin rețele de transport și care exercită rolul de operator de transport și de sistem în două sau mai multe state membre, pentru sistemele de transport în cauză.”

54. Titlul art. 128 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Condiții de certificare ale operatorului de transport și sistem al Sistemului național de transport”

55. La articolul 130, alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. d¹, cu următorul cuprins:

“d¹) să elaboreze și să transmită ANRE, în vederea aprobării și publicării acestora, metodologii utilizate pentru calcularea sau stabilirea clauzelor și a condițiilor privind accesul la infrastructurile transfrontaliere, inclusiv proceduri de alocare de capacitate și de gestionare a congestiilor.”

56. La articolul 130, alineatul (1), după litera ș) se introduc trei noi litere, lit. t) – u) cu următorul cuprins:

“t) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;

ț) să păstreze confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice. În special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celealte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale;

u) să achiziționeze energia pe care o utilizează pentru realizarea activităților sale în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe reguli de piață.”

57. La articolul 130, alineatul (2), după litera i) se introduce o nouă literă, lit. j), cu următorul cuprins:

“j) să participe la tranzacționarea gazelor naturale numai pentru activitatea de echilibrare a sistemului, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare sau în alte piețe, conform reglementărilor în vigoare și normelor ENTSO-G. Tranzacțiile cu gaze naturale se realizează pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, prin mecanisme concurențiale, conform reglementărilor autorității competente.”

58. La articolul 130, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

“(5) În calitate de operator al pieței de echilibrare, operatorul de transport și de sistem derulează următoarele activități în vederea informării părților interesate:

- a) gestionarea echipamentelor de măsurare și prestarea serviciilor de măsurare a gazelor naturale pentru utilizatorii sistemului de transport;
- b) colectarea, centralizarea și distribuirea datelor și informațiilor către operatorii economici din sectorul gazelor naturale care utilizează sistemul de transport pentru desfășurarea operațiunilor comerciale în vederea gestionării dezechilibrelor înregistrate între cantitățile de gaze naturale contractate și cele livrate fizic;
- c) elaborarea de prognoze a consumurilor de gaze naturale ale clienților ce nu beneficiază de măsurare zilnică;
- d) elaborează rapoarte și furnizează date statistice, în conformitate cu legislația în vigoare.”

59. La articolul 131, alineatul 1, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) finanțează investițiile decise de către operatorul de sistem independent și aprobată de către ANRE sau își dă acordul ca acestea să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent. Măsurile relevante cu privire la finanțare fac obiectul aprobării de către ANRE. Înainte de o astfel de aprobare, ANRE se consultă atât cu proprietarul activelor, cât și cu alte părți interesate;”

60. La articolul 131, alineatul (1), după litera d), se introduc două noi litere, lit. e)-f), cu următorul cuprins:

„e) nu este responsabil cu privire la activitatea de acordare sau de gestionare a accesului terților la sistemul de transport organizată de operatorul de sistem independent și cu privire la planificarea investițiilor.

f) păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice. În special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere

comercial către celealte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale.”

61. După alineatul (1) al articolului 131, se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

“(1¹) Proprietarului sistemului de transport, inclusiv în cazul unui operator de sistem combinat, operatorului de distribuție și părții rămasă din operatorul economic le este interzisă utilizarea serviciilor comune, de exemplu utilizarea unui serviciu juridic comun, cu excepția serviciilor pur administrative sau a celor informative.”

62. După alineatul (2) al articolului 131, se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) ANRE monitorizează relațiile și schimburile de informații dintre proprietarul sistemului de transport și operatorul de sistem independent, în vederea garantării respectării de către acesta din urmă a obligațiilor sale și, în special, aprobă proiectele de contracte care urmează a fi încheiate între aceștia și acționează ca autoritate de soluționare a litigiilor între operatorul de sistem independent și proprietarul sistemului de transport cu privire la plângerile înaintate de oricare dintre aceștia, conform art. 174 alin. (11).”

63. La articolul 138 alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. d¹), cu următorul cuprins:

“d¹) să asigure racordarea terților la sistemul de distribuție, conform unor reglementări specifice, în limitele capacitaților de distribuție și cu respectarea regimurilor tehnologice;”

64. La articolul 138 alineatul (2), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:
“f) să sisteme alimentarea cu gaze naturale a aparatelor/instalațiilor de utilizare în situația în care constată că acestea nu respectă prevederile legislației în vigoare și pot pune în pericol securitatea persoanelor sau integritatea bunurilor.”

65. După alineatul (2) al articolului 138 se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

“(3) Atunci când un operator de distribuție răspunde de echilibrarea sistemului de distribuție a gazelor naturale, acesta are obligația să elaboreze reguli obiective, transparente și nediscriminatorii pentru echilibrarea sistemului operat, inclusiv reguli de încadrare tarifară a utilizatorilor sistemului în cazul unui dezechilibru în sistem. Condițiile, inclusiv regulile și tarifele, aplicabile prestării serviciilor de echilibrare de către operatorul de distribuție se stabilesc în mod nediscriminatoriu și ținând seama de costuri, în conformitate cu o metodologie aprobată de ANRE și sunt publicate.”

66. La articolul 142 alineatul (1), după litera e), se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:

„f) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public.”

67. Alineatul (3) al articolului 142, se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) Operatorul de înmagazinare păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activității sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice. În special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celealte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale.”

68. Alineatul (1) al articolului. 143 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să încheie contracte de achiziție a gazelor naturale, astfel încât să asigure acoperirea consumului pentru clienții săi;

- b) să plătească contravaloarea gazelor naturale achiziționate, conform contractelor încheiate;
- c) să desfășoare activitatea de furnizare a gazelor naturale pe bază de contracte comerciale încheiate conform reglementărilor ANRE;
- d) să respecte standardele de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale;
- e) să pună prompt și în mod gratuit la dispoziția clienților finali datele relevante privind consumul, utilizând la cererea acestora formatul de prezentare ușor de înțeles, armonizat la nivel național, stabilit de către ANRE;
- f) să înființeze puncte unice de contact pentru informarea clienților finali cu privire la drepturile acestora, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor, în cazul unui diferend;
- g) să permită clienților, în mod gratuit, schimbarea efectivă a furnizorului de gaze naturale în termen de 3 săptămâni de la data solicitării și să transmită acestora un decont final de lichidare, în termen de 6 săptămâni de la schimbarea furnizorului;
- h) să încheie cu clienții finali contracte care prevăd condiții contractuale echitabile și cel puțin informațiile prevăzute la art. 145 alin. (4) lit. b) și să transmită gratuit clientului final o copie a contractului înainte de încheierea sau confirmarea încheierii acestuia. Atunci când contractul este încheiat prin intermediari, informațiile prevăzute la art. 145 alin. (4), lit. b) sunt oferite, de asemenea, înainte de încheierea contractului;
- i) să notifice clienții finali în mod corespunzător cu privire la orice intenție de modificare a condițiilor contractuale, precum și cu privire la orice majorare a prețului/tarifului practicat, după caz, în mod direct și în timp util, dar nu mai târziu de sfârșitul primei perioade normale de facturare care urmează intrării în vigoare a majorării, într-un mod transparent și ușor de înțeles;
- j) să informeze clienții finali, în momentul notificării prevăzute la lit. i), cu privire la dreptul de a denunța contractul, în cazul în care nu acceptă noile condiții notificate;
- k) să transmită clienților finali informații transparente privind prețurile/tarifele practicate, după caz, precum și privind condițiile generale de acces și de utilizare a serviciilor oferite de către acesta;
- l) să pună la dispoziția clienților finali o gamă largă de modalități de plată, care nu creează discriminări nejustificate între clienți. Sistemele de plată anticipată trebuie să fie

echitabile și să reflecte în mod adecvat consumul probabil. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile sistemelor de plată trebuie să reflecte costurile suportate cu aceste sisteme de plată diferite. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente, prezentate într-un limbaj clar și ușor de înțeles și nu includ bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu documentația contractuală excesivă.

- m) să nu utilizeze practici comerciale incorecte sau înselătoare;
- n) să ofere clienților finali un standard ridicat de servicii și de gestionare a plângerilor;
- o) să informeze clienții racordați la obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, cu privire la drepturile lor de a fi alimentați cu gaze naturale de o calitate specificată, la prețuri rezonabile, conform prevederilor legale în vigoare.
- p) să informeze corespunzător clienții finali cu privire la consumul lor efectiv de gaze naturale și la costurile reale aferente, suficient de frecvent astfel încât aceștia să aibă posibilitatea să-și ajusteze propriul consum de gaze naturale. Aceste informații se comunică la intervale de timp corespunzătoare, ținându-se cont de capacitatea echipamentelor de măsurare ale clientului final și de raportul cost-beneficiu al acestor măsuri, fără să se perceapă clienților finali costuri suplimentare pentru acest serviciu.
- q) să înmagazineze gaze naturale la nivelurile necesare pentru asigurarea continuității în alimentarea cu gaze naturale a clienților săi, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.”

69. Alineatul (3) al articolului 145 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) În cazul intervenției asupra unui sistem din sectorul gazelor naturale, inclusiv asupra unei instalații de utilizare, care pune în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale, operatorul sistemului/instalației este îndreptățit să îintrerupă alimentarea, în conformitate cu reglementările specifice ale ANRE. În cazul constatării, conform prevederilor legale în vigoare, a unor acțiuni menite să denatureze în orice fel indicațiile echipamentelor de măsurare sau să sustragă gaze naturale prin ocolirea echipamentelor de măsurare, furnizorul este îndreptățit să solicite clientului final constituirea de garanții financiare pentru o perioadă de consum echivalent de maximum un an. Refuzul constituirii acestor garanții dă

dreptul furnizorului să solicite operatorului de transport/distribuție întreruperea alimentării clientului final.”

70. Alineatul (4) al articolului 145 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Clienții finali de gaze naturale au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale în condițiile legii și să fie informați, atunci când sunt racordați la acestea, cu privire la drepturile lor de a fi alimentați cu gaze naturale de o calitate specificată, la prețuri rezonabile, conform prevederilor legale în vigoare;

b) fără a aduce atingere Legii nr. 193/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2014 să încheie cu furnizorul de gaze naturale un contract care să prevadă condiții contractuale echitabile și care să conțină cel puțin următoarele informații:

(i) identitatea și adresa furnizorului;

(ii) serviciile oferite, calitatea serviciilor oferite, precum și termenul de începere a derulării contractului, respectiv termenul prevăzut pentru începerea alimentării inițiale cu gaze naturale, după caz;

(iii) tipurile serviciilor de menenanță oferite, după caz, prin contract;

(iv) mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate prețurile/tarifele aplicabile, inclusiv cele pentru menenanță, după caz;

(v) durata contractului, condițiile de reînnoire/prelungire și de întrerupere a serviciilor și a contractului și dacă este recunoscut dreptul de a denunța cu titlu gratuit contractul;

(vi) eventualele compensații/despăgubiri și modalitatea de rambursare aplicabilă în cazul nerespectării calității serviciilor prevăzute în contract, inclusiv în cazul facturării inexakte și realizate cu întârziere;

(vii) modalitățile de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor în conformitate cu lit. h);

(viii) informații privind drepturile clienților, inclusiv privind gestionarea plângerilor și toate informațiile menționate la lit. b) comunicate în mod clar prin intermediul facturilor sau pe paginile de internet ale acestor operatori economici;

c) să primească gratuit de la furnizorul de gaze naturale o copie a contractului care să conțină cel puțin informațiile prevăzute la lit. b) înainte de încheierea sau confirmarea încheierii acestuia. Atunci când contractul este încheiat prin intermediari, informațiile prevăzute la lit. b) se primesc, de asemenea, înainte de încheierea contractului;

d) să solicite furnizorului/operatorului de sistem modificarea și completarea contractului încheiat cu acesta, atunci când apar elemente noi ori când consideră necesară detalierea sau completarea unor clauze contractuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

e) să fie notificați în mod corespunzător cu privire la orice intenție de modificare a contractului, precum și cu privire la orice majorare a prețului/tarifului, în mod direct și în timp util, dar nu mai târziu de sfârșitul primei perioade normale de facturare care urmează intrării în vigoare a majorării, într-un mod transparent și ușor de înțeles, precum și să fie informați, în momentul notificării, cu privire la dreptul de a denunța contractul, în cazul în care nu acceptă noile condiții;

f) să denunțe contractul în cazul în care nu acceptă noile condiții notificate de către furnizorul de gaze naturale;

g) să li se pună la dispoziție o gamă largă de modalități de plată, care să le permită să își îndeplinească obligațiile de plată a facturii, obligații de plată prevăzute în contract și care nu creează discriminări nejustificate între clienți. Sistemele de plată anticipată trebuie să fie echitabile și să reflecte în mod adecvat consumul probabil. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile sistemelor de plată trebuie să reflecte costurile suportate de către furnizor pentru diferitele sisteme de plată. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente, prezентate într-un limbaj clar și ușor de înțeles și nu trebuie să includă bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clientilor, ca de exemplu documentația contractuală excesivă. Clientii sunt protejați împotriva practicilor comerciale incorecte sau îngelătoare;

h) să își schimbe furnizorul în mod gratuit, cu respectarea condițiilor contractuale, în termen de 3 săptămâni de la data solicitării, conform unei proceduri aprobată de ANRE, care stabilește în principal etapele procesului de schimbare a furnizorului, modalitatea de stingeră a obligațiilor de plată datorate de clientul final furnizorului ce urmează a fi schimbat, datele ce pot fi solicitate de clientul final sau de noul furnizor în procesul de schimbare, precum și operatorii de sistem care sunt obligați să le furnizeze;

i) să primească un decont final de lichidare, după schimbarea furnizorului de gaze naturale, în termen de 6 săptămâni de la schimbarea furnizorului;

j) să beneficieze de proceduri transparente, simple și la cele mai mici costuri de soluționare a plângerilor. Toți clienții finali au dreptul la un standard ridicat de servicii și de gestionare a plângerilor de către furnizorul lor de gaze naturale. Astfel de proceduri de soluționare extrajudiciară a litigiilor trebuie să permită soluționarea corectă și promptă a acestora, în termen de maxim trei luni, și să prevadă, în toate cazurile justificate, un sistem de rambursare și/sau compensare; aceste proceduri ar trebui să respecte, atunci când este posibil, principiile enunțate în Recomandarea 98/257/CE a Comisiei din 30 martie 1998 privind principiile aplicabile organelor responsabile pentru soluționarea extrajudiciară a litigiilor consumatorilor;

k) să primească informații transparente privind prețurile/tarifele aplicabile, precum și privind condițiile generale de acces și de utilizare a serviciilor oferite de către furnizorul de gaze naturale;

l) să solicite furnizorului îintreruperea furnizării gazelor naturale, în cazul în care îintreruperea este legată de funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor clientului final sau ale operatorului de sistem;

m) să solicite furnizorului/operatorului de sistem, ca atunci când sunt constatate deficiențe tehnice, să ia măsuri pentru asigurarea parametrilor de siguranță în aprovizionarea cu gaze naturale;

n) să solicite și să primească penalitățile suportate de către furnizor/operatorul de sistem pentru neîndeplinirea obligațiilor, în conformitate cu prevederile standardelor de performanță;

o) să solicite și să primească, fără să li se perceapă costuri suplimentare pentru acest serviciu, toate datele relevante privind propriul consum, sau să împună ceasă orice furnizor licențiat, pe baza unui acord explicit și gratuit, să aibă acces la datele de măsurare, operatorul de sistem responsabil de gestionarea acestor date având obligația să le furnizeze acestuia. ANRE asigură accesul la datele privind consumul clienților finali, stabilind, în vederea utilizării cu titlu optional, un format de prezentare a acestor date, ușor de înțeles, armonizat la nivel național, precum și modalitatea de acces a clienților finali și a furnizorilor la acestea;

p) să fie informați corespunzător cu privire la consumul lor efectiv de gaze naturale și la costurile reale aferente, suficient de frecvent astfel încât să aibă posibilitatea să-și ajusteze propriul consum de gaze naturale. Aceste informații sunt comunicate de furnizor la intervale de timp corespunzătoare, ținându-se cont de capacitatea echipamentelor de măsurare ale clientului final și de raportul cost-beneficiu al acestor măsuri, fără ca acesta să perceapă clienților finali costuri suplimentare pentru acest serviciu.”

71. Alineatul (1) al articolului 148 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Racordarea terților la conductele de alimentare din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de înmagazinare, la sistemele GNL și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE.”

72. După articolul 149 se introduce un nou articol, art. 149¹, cu următorul cuprins:

„Art. 149¹

Derogări privind angajamentele de plată asumate prin contractele de tip ”take or pay”

(1) În cazul în care un operator economic din sectorul gazelor naturale se confruntă sau consideră că se confruntă cu serioase dificultăți economice și financiare din cauza angajamentelor de plată asumate prin contracte de tip ”take or pay”, angajamente acceptate prin unul sau mai multe din contractele sale de cumpărare a gazelor naturale, acesta poate adresa ANRE o cerere de derogare temporară de la aplicarea prevederilor art. 147 și 148.

(2) Cererea de derogare poate fi prezentată la ANRE fie înainte, fie după refuzarea accesului la sistem. În situația în care operatorul economic din sectorul gazelor naturale a refuzat accesul la sistem, cererea se prezintă de îndată.

(3) Cererea trebuie să fie însoțită de toate informațiile relevante privind natura și importanța problemei, precum și privind eforturile depuse de operatorul economic, respectiv pentru rezolvarea problemei.

(4) Decizia privind cererea de derogare referitoare la contractele de tip „take-or-pay” încheiate înainte de 4 august 2003 nu trebuie să conducă la situații care să facă imposibilă

găsirea unor piețe de desfacere alternative, viabile din punct de vedere economic.

(5) Cererea nu se acceptă dacă vânzările de gaze naturale nu scad sub nivelul garanțiilor de cerere minimă incluse în contractele de cumpărare de gaze naturale de tip „*take-or-pay*” sau în măsura în care aceste contracte pot fi adaptate, adică operatorul economic din sectorul gazelor naturale este capabil să găsească piețe de desfacere alternative.

(6) ANRE analizează cererea de derogare luând în considerare următoarele criterii:

- a) obiectivul realizării unei piețe competitive a gazelor naturale;
- b) necesitatea de a îndeplini obligațiile de serviciu public și de a garanta siguranța alimentării;
- c) poziția pe piață a operatorului economic din sectorul gazelor naturale și situația reală a concurenței pe această piață;
- d) gravitatea dificultăților economice și financiare cu care se confruntă operatorii economici din sectorul gazelor naturale și operatorul de transport și de sistem sau clienții eligibili;
- e) datele semnării și clauzele contractului sau contractelor în cauză, inclusiv măsura în care acestea țin seama de schimbările de pe piață;
- f) diligențele depuse pentru a rezolva problema respectivă;
- g) măsura în care, în cazul acceptării angajamentelor de plată în cauză asumate prin contracte de tip „*take-or-pay*”, operatorul economic ar fi putut să prevadă, într-o manieră rezonabilă, luând în considerare dispozițiile prezentei legi, posibilitatea apariției unor dificultăți serioase;
- h) gradul de conectare al sistemului cu alte sisteme și gradul de interoperabilitate al acestor sisteme;
- i) efectele pe care acordarea unei derogări le-ar avea asupra aplicării corecte a dispozițiilor prezentei legi cu privire la buna funcționare a pieței interne a gazelor naturale.

(7) În cazul în care nu există soluții rezonabile alternative și, având în vedere criteriile menționate la alin. (6), ANRE poate decide acordarea unei derogări.

(8) ANRE notifică de îndată Comisia Europeană cu privire la decizia de acordare a derogării, oferind, într-o formă consolidată, toate informațiile relevante privind respectiva derogare.

(9) În situația în care Comisia Europeană solicită ANRE să modifice sau să retragă decizia de accordare a derogării, aceasta se conformează în termen de patru săptămâni.

(10) Orice derogare acordată în temeiul dispozițiilor de mai sus va fi motivată în mod corespunzător și va fi publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

(11) Operatorii economici din sectorul gazelor naturale cărora nu li s-a acordat o derogare, în sensul menționat în prezentul articol, nu refuză sau nu continuă să refuse accesul la sistem din cauza angajamentelor de plată asumate în cadrul contractelor de cumpărare de gaze naturale de tip „*take-or-pay*”.”

73. La articolul 150, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

“a) capacitatea obiectivului/sistemului este insuficientă;”

74. Alineatele (1), (5) și (7) ale articolului 151 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza racordarea la sistem și este obligat să finanțeze lucrările dacă realizarea obiectivelor/conductelor necesare racordării este economic justificată.

.....

(5) În aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), operatorul are obligația de a realiza un studio tehnico-economic, întocmit conform unei proceduri aprobate de către ANRE, în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării.

.....

(7) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem are obligația de a realiza și de a pune în funcțiune obiectivul/conducta realizată în termen de 9 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare ori de la data semnării contractului, după caz, sau de cel mult 6 luni de la data obținerii autorizației de construire.”

75. După alineatul (1) al articolului 152 se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

“(1¹) În situații justificate, ANRE poate aproba asigurarea necesarului de gaze naturale unor solicitanți de gaze naturale situați în zone delimitate pentru care serviciul public de distribuție a gazelor naturale a fost concesionat, prin intermediul unei magistrale directe dintr-un sistem de distribuție învecinat.”

76. La articolul 152, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) Magistrala directă este finanțată integral de către solicitanți și se află în proprietatea acestora.”

77. După articolul 156, se introduc două noi articole, art. 156¹ și 156² cu următorul cuprins:

„Art. 156¹

Instalații GNL

(1) Lichefierea gazelor naturale, descărcarea, stocarea și regazeificarea GNL, se realizează de către operatorul terminalului/instalațiilor de stocare GNL.

(2) GNL se utilizează în scopul:

a) realizării de activități comerciale;

b) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a clienților finali;

c) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic și orar cu alte surse de gaze disponibile.

Art. 156²

Obligațiile și drepturile operatorului terminalului GNL

(1) Operatorul terminalului GNL are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente terminalului GNL, în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului;

b) să asigure accesul terților la terminalul GNL, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE;

- c) să publice lista instalațiilor GNL sau a unor părți dintre acestea care sunt oferite spre acces terților;
- d) să furnizeze informații utilizatorilor terminalului GNL, necesare pentru un acces eficient la sistem;
- e) să elaboreze și să trimită la ANRE planurile de investiții pe 5 ani, a sistemelor pe care le operează; aceste planuri se actualizează anual de către operator până la sfârșitul lunii decembrie și se aprobă de către ANRE;
- f) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;
- g) să păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice. În special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale.

(2) Operatorul terminalului GNL are, în principal, următoarele drepturi:

- a) să încaseze tariful aferent prestării serviciului de operare a terminalului GNL, să limiteze și/sau să îintrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;
- b) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- c) să îintrerupă funcționarea instalațiilor GNL pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;
- d) să refuze în mod justificat accesul terților la terminalul GNL, în condițiile legii.

(3) Operatorul terminalului GNL publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de sistem/solicitanților de acces, conform reglementărilor ANRE, în vederea asigurării accesului eficient la sistem, a unei concurențe efective și funcționării eficiente a pieței de gaze naturale, nefiindu-le permisă divulgarea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe parcursul activităților acestora, inclusiv cele obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea.”

78. După articolul 171 se introduce un nou articol, art. 171¹, cu următorul cuprins:

„Art.171¹ - ANRE se conformează deciziei Comisiei de modificare sau de retragere a deciziei de derogare în termen de o lună și notifică Comisia în acest sens.”

79. Alineatul (1) al articolului 173 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Titularii de licențe de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale și titularul licenței de operare a terminalului GNL au obligația să-și desfășoare activitățile cu respectarea obligațiilor stipulate în licențele, respectiv autorizațiile emise de ANRE, privind siguranța, calitatea, continuitatea aprovizionării, eficiența energetică, cu respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și a prevederilor din contractele directe cu clienții.”

80. Alineatul (4) al articolului 174 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Participanții la piața de gaze naturale și structurile operaționale asociate sunt: producătorii, furnizorii, clienții finali, operatorul/operatorii de transport și de sistem, operatorii conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale, operatorii piețelor centralizate de gaze naturale, operatorii de distribuție, operatorii de înmagazinare/stocare și operatorul terminalului GNL.”

81. După alineatul (10) al articolului 174 se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) ANRE acționează ca o autoritate de soluționare a litigiilor pentru orice plângere întocmită de terți la adresa unui operator de transport și de sistem, operator al terminalului GNL, operator de înmagazinare sau de distribuție referitoare la obligațiile ce îi revin operatorului în temeiul prezentei legi și emite o decizie în termen de două luni de la data primirii plângerii. Acest termen poate fi prelungit cu două luni în cazul în care ANRE dorește să obțină informații suplimentare. În continuare, acest termen mai poate fi prelungit cu acordul reclamantului. Demararea procesului de soluționare a plângerilor de către ANRE

nu aduce atingere dreptului petenților de a se adresa instanțelor judecătoarești pentru soluționarea acelorași plângeri.”

82. La articolul 175, alineatul (2), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

“e) să solicite operatorilor de transport și de sistem, operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și operatorului terminalului GNL, în situația în care este necesar, să modifice clauzele și condițiile reglementărilor comerciale/tehnice, inclusiv tarifele și metodologiile, elaborate de către aceștia, în scopul de a asigura proporționalitatea precum și aplicarea lor într-un mod nediscriminatoriu.”

83. După articolul 177 se introduce un nou articol, art. 177¹, cu următorul cuprins:

“Art. 177¹

Consumul tehnologic

(1) Agenția Națională pentru Resurse Minerale elaborează metodologia pe baza căreia vor fi calculate și certificate cantitățile de gaze naturale necesare a fi consumate de către operatorii economici pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de producție și înmagazinare reprezentând consumul tehnologic aferent acestei activități.

(2) ANRE elaborează metodologiile pe baza cărora vor fi calculate și certificate cantitățile de gaze naturale necesare a fi consumate de către operatorii economici pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de distribuție, respectiv activității de transport, reprezentând consumul tehnologic aferent acestei activități.”

84. La articolul 178, alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) recuperarea costurilor efectuate într-o manieră prudentă, aferente activităților reglementate, asigurarea unei rate rezonabile a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate, stimularea dezvoltării capacităților de producție, transport,

înmagazinare, distribuție a gazelor naturale, și a terminalului GNL, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung;”

85. La articolul 178, alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

“a) prețurile și tarifele reglementate se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de autoritatea competență.”

86. La articolul 178, alineatul (2), după litera a) se introduce o nouă literă, lit. a¹), cu următorul cuprins:

“a¹) metodologiile de stabilire a prețurilor și tarifelor reglementate se aplică nediscriminatoriu, au la bază criterii obiective și transparente și sunt supuse procesului de consultare publică înainte de aprobarea lor;”

87. Alineatul (1) al articolului 179 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Pe piața reglementată care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural, activități aferente operării terminalului GNL, activitățile conexe acestora și furnizarea la preț reglementat și în baza contractelor-cadru, sistemele de prețuri și tarife se stabilesc de ANRE.”

88. La articolul 179 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

“c) furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale;”

89. La articolul 179 alineatul (2), litera d) se abrogă .

90. La articolul 179 alineatul (2), după litera j) se introduce o nouă literă, lit. k), cu următorul cuprins:

„k) activitățile aferente operării terminalului GNL.”

91. La articolul 179, alineatul (7) se abrogă.

92. La articolul 194, după punctul 36 se introduce un nou punct, pct.36¹, cu următorul cuprins:

“36¹. nerrespectarea de către operatorul de transport și de sistem a cerințelor prevăzute în regulamentele europene, altele decât cele menționate la pct. 35 și 36;”

93. La articolul 194, punctul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

“37. nerrespectarea cerințelor privind transparența prevăzute în reglementările ANRE, precum și în regulamentele europene.”

94. La articolul 194, după punctul 40 se introduce un nou punct, pct.41, cu următorul cuprins:

“41. nerrespectarea de către furnizor a destinației cantităților de gaze naturale achiziționate din producția internă, necesare acoperirii consumului pe piața reglementată, în condițiile prezentei legi.”

95. La articolul 195 alineatul (1), punctul 2, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

“b) cu amendă de la 15.000 lei la 25.000 lei, cele de la pct. 3, 6, 8, 15, 16, 19, 21, 23, 30, 34 și 41;”

96. La articolul 195 alineatul (1), punctul 2, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

“e) cu amendă cuprinsă între 1% - 10% din cifra de afaceri anuală, cele de la pct. 35 și 36¹.”

97. La art. 201, alineatul (2) se abrogă.

Art.II. - Hotărârea de guvern prevăzută la art. 6 alin. (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, așa cum a fost modificat prin prezenta lege, se elaborează în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.III. - Prevederile art. 30 alin. (6) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, așa cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, se aplică numai rețelelor de energie electrică pentru care decizia de demarare a investiției a fost aprobată după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.IV. - Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va repune în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art.V. - Legea petrolului nr. 238/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 15 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, punctele 2, 7, 8 și 33 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“2. acord petrolier este actul juridic încheiat, potrivit prevederilor prezentei legi, între autoritatea competentă și una sau mai multe persoane juridice române ori străine, în vederea acordării concesiunii petroliere;

.....
7. concesiune petrolieră semnifică operațiunea juridică prin care statul român, reprezentat de autoritatea competentă, în calitate de concedent, transmite, pe o perioadă determinată, unei persoane juridice române sau străine, în calitate de concesionar:

- a) dreptul și obligația de a efectua, pe risc și cheltuială proprii, operațiuni petroliere ce cad sub incidența prezentei legi, în schimbul unei redevențe;
- b) dreptul de a utiliza bunurile aflate în proprietatea publică, necesare realizării operațiunilor petroliere, în schimbul unei redevențe.

8. concesionar este persoana juridică română sau străină căreia i se acordă concesiunea petrolieră;

---

33. redevența petrolieră reprezintă suma datorată de către titularii acordurilor petroliere bugetului de stat, în condițiile legii, pentru desfășurarea operațiunilor petroliere, precum și pentru exploatarea bunurilor proprietatea publică a statului în cadrul operațiunilor petroliere.”

2. La articolul 2, după punctul 37 se introduce un nou punct, pct. 37¹, cu următorul cuprins:

“37¹. sistem de transport al petrolului reprezintă ansamblul conductelor magistrale interconectate care asigură colectarea petrolului extras din perimetrele de exploatare sau a celui provenit din import și dirijarea lui de la punctele de predare de către producători, respectiv importatori, la unitățile de prelucrare, spre centrele de distribuție și consum sau la export, stațiile de pompare și comprimare, rampele de încărcare-descărcare pe calea ferată, precum și toate instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora;”

3. Alineatul (1) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Sistemul național de transport al petrolului este sistemul de transport al petrolului aflat în proprietatea publică a statului și este de importanță strategică.”

4. După alineatul (1) al articolului 14 se introduce un nou alineat, alin. (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Dreptul de operare a Sistemului național de transport se acordă unui titular de acord perolier, în condițiile legii.”

5. Alineatul (1) al articolului 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Prin derogare de la prevederile pct.I subpct. 17 din anexa la Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, investițiile efectuate din surse proprii ale titularului, concretizate în bunuri noi, similare celor prevăzute la art. 14, dar care nu fac parte din sistemul național de transport al petrolului, au regimul juridic de bunuri proprietate privată și se pot conecta la acesta.”

6. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.16. - Tranzitul țăreiului se efectuează prin conducte magistrale, pe baze contractuale, cu respectarea legislației în vigoare și a acordurilor internaționale la care România este parte.”

7. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.17. - Contractele de tranzit al țăreiului vor fi negociate de entitățile desemnate de statul român cu entitățile corespondente din statele implicate, având la bază și clauzele contractuale stabilite prin mandatul autorităților competente.”

8. Alineatele (1) și (3) ale articolului 26 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Regimul juridic al transportului gazelor naturale se stabilește prin lege specială.

.....

(3) Autoritatea competentă având funcție de reglementare în sectorul și pe piața gazelor naturale este Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.”

9. La articolul 49 alineatul (2), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹) cu următorul cuprins:

“b¹) o cotă procentuală din valoarea veniturilor brute realizate din operațiuni petroliere de transport prin sisteme de transport, altele de cât SNT, precum și din operațiunile petroliere efectuate prin terminalele petroliere, altele decât cele aflate în

proprietatea publică a statului, cotă determinată pe baza unei metodologii elaborate de autoritatea competență și aprobată prin hotărâre a Guvernului.”

Art.VI. - Legea petrolului nr. 238/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 15 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele aduse prin prezenta lege, se va repubblica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art.VII. - Alineatul (2) al articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2014 privind exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar al statului la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” - S.A. și la Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” - S.A. Mediaș și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 14 februarie 2014, se abrogă.